

УДК 339.9:343.35

*Л.І. Хомутенко, канд. екон. наук, доц., О.О. Гирба,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ПРОТИДІЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОТРИМАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

У статті розглядаються теоретичні засади та основні проблеми протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, канали відмивання “брудних” грошей, досліджена існуюча система протидії легалізації тіньових доходів у світі та в Україні.

Ключові слова: протидія легалізації тіньових доходів, тіньова економіка, відмивання грошей, корупція, FATF, фінансовий моніторинг, фінансування тероризму.

Постановка проблеми. На сьогодні економічні злочини займають одне з провідних місць на міжнародній арені. І проблема легалізації доходів, отриманих незаконним шляхом, є ключовою у сукупності цих правопорушень. Вона є достатньо гострою на локальному та глобальному рівнях. Ускладнюється структура злочинних операцій із відмивання доходів.

Розвиток фінансових технологій, процеси глобалізації світової економіки сприяють успішному функціонуванню нелегальних грошей у світовій економіці. Вплив злочинних організацій руйнує усталені демократичні інститути суспільства, послаблює суспільний лад.

Про актуальність проблематики свідчить і досить велика кількість наукових досліджень у цій сфері, зокрема це праці А.А. Музики, У. Зібера, Л. Наполеоні, М.В. Бондаревої, П. Бернасконі, Ю. Лисенкова, А.В. Наумова, Л.Н. Галенської, І.І. Лукашука, К. Мюллера, В.С. Овчинського та інших.

Не вирішені раніше частини проблеми. Результати проведеного дослідження свідчать про необхідність удосконалення механізму протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом в Україні, та визначення основних критеріїв оцінки деяких схем легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.

Метою статті є обґрунтування системи заходів щодо протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, що передбачає: а) розкриття теоретичних засад і основних проблем протидії легалізації доходів, отриманих від злочинної діяльності; б) дослідження існуючої системи попередження і протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, у світі та в Україні через порівняльну характеристику систем

боротьби з відмиванням “брудних” грошей в Україні та декількох країнах світу; в) аналіз діяльності міжнародної Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів та Державного комітету фінансового моніторингу в Україні; г) виявлення перешкод у сфері боротьби з відмиванням грошей у банківській системі в Україні.

Виклад основного матеріалу. За даними МВФ, сукупні обсяги відмивання грошей у світі становлять майже 2–5 % від світового валового продукту, що свідчить про актуальність цієї проблеми. За підрахунками австрійського експерта Фрідріха Шнайдера, у світі відмивається щорічно близько 2 трлн. 100 млрд. дол. Дане питання є досить актуальним для всього світу, а особливо для країн, що трансформують економіку на ринкових засадах.

Методика підрахунку рівня тіньового сектора в економіці та обсягів відмивання грошей різні. Часто застосовують індекс сприйняття корупції. Звернемо увагу саме на нього, оскільки для України питання корупції та, як наслідок, – тінізація економіки займають провідне місце.

Міжнародна організація Transparency International розраховує індекс сприйняття корупції – CPI. Найнижчий рівень корупції на 1 січня 2010 р., зафіксований у Новій Зеландії, – 9,4 бала (10 балів – відсутність корупції). Найбільш корумпованою державою було визнано Сомалі. Україна за цим індексом має 2,2 бала і знаходиться на 146 місці, що свідчить про високу корумпованість та її щорічне зростання (в 2006 р. Україна посідала 99 позицію, у 2007 р. – 118, у 2008 р. – 134). Рейтинг був складений серед 180 країн світу.

Експерти із Transparency International впевнені, що позиції України будуть ще послаблюватися у зв'язку із політичною нестабільністю, різними корупційними явищами, що присутні в державному та приватному секторах економіки. Крім того, цьому сприяє високий рівень витримки до корупційної практики з боку українців. Як результат, корупція та, як наслідок, тіньова економіка будуть процвітати. Підтвердженням цього є дані Верховного Суду України: знижено рівень розкриття корупційних справ на 15 %, а індекс розкриття корупційних злочинів зменшився на 40,2 %.

Слід також зважити на дослідження міжнародної аудиторської компанії PricewaterhouseCoopers, за даними якої у 2009 р. Україна посіла шосте місце в рейтингу економічної злочинності, потрапивши до лідерів “чорного списку”. За цим показником Україну випередили Росія, ПАР, Кенія, Канада й Мексика. Основні злочини, з якими стикаються українські бізнесмени, є хабарництво та незаконне захоплення майна (рейдерство). Головними факторами зростання таких злочинів в Україні у Pricewaterhouse Coopers називають корупцію і ненадійність

роботи служби безпеки компаній. За останній рік суттєво підвищився і рівень злочинної діяльності, пов'язаної з бухгалтерськими махінаціями.

Зрештою, все це призводить до збільшення тінізації економіки. За підрахунками експертів, збільшення індексу корупції призводить до зростання тіньового сектора на 7,6 %.

Серед основних каналів відмивання грошей вирізняють такі:

1. Приватизація державних підприємств, участь у створенні венчурних підприємств, банкрутство й ліквідація господарських об'єктів.
2. Хабарі. При цьому хабарництво не вважається злочином у Нідерландах, Японії, Великій Британії, Бельгії, Данії, якщо цілі не перевищують інтересів виробництва або стримування конкуренції з боку експортерів. Необхідно вказати лише прізвище, ім'я, адресу одержувача хабара та суму, а також сплатити відповідний внесок у бюджет даної країни як певну компенсацію за отримання хабара.

Туристичні агентства та готелі використовуються для продажу і поширення наркотиків. Володіння хімічними заводами чи лабораторіями полегшує знаходження компонентів, необхідних для виробництва синтетичних наркотиків.

Ринок цінних паперів, а також ринок коштовних металів.

Терористичні угруповання.

Ігровий бізнес, футбол тощо.

Відповідно до названих каналів формуються різні способи відмивання грошей. На сьогодні їх відома велика кількість, однак звернемо увагу на найбільш поширені. Із погляду на масштаби використання можна виділити загальні та специфічні способи легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом. До загальних слід віднести такі:

1. Використання банківської системи. Найбільш розповсюджений спосіб відмивання грошей за допомогою банківських рахунків. Злочинці створюють фіктивні компанії, реєстрація яких відбувається через використання підроблених/загублених паспортів. Далі на основі зареєстрованого підприємства відкривається банківський рахунок, на якому акумулюються кошти, що переказуються на рахунок іншої компанії, або їх отримують у готівковому вигляді. Прослідкувати за рухом грошових коштів майже неможливо.
2. Вивіз готівкових коштів з країни за допомогою кур'єрів чи приховування їх у багажі для їхньої наступної репатріації через іноземні банки.
3. Укладання договорів з іноземними компаніями на виконання послуг інформаційного характеру, а також договорів з приводу купівлі-продажу товарів, яких фактично не існує.

“Змішування” – об’єднання “брудних” грошей із доходами легально-го господарського суб’єкта.

Структурування – штучне дроблення фінансової операції на декілька одиничних, із невеликими сумами.

До специфічних належать:

1. Схема “hawala”. Альтернативні банківські системи – це відмивання коштів у так званому “золотому трикутнику” (Таїланд, Бірма, Лаос).
2. “Розкачування ринку” (англ. – “ump and dump”). Означає опис такої ситуації, коли штучно створюється інфляція акцій найбільш відомих компаній, викликаної розповсюдженням неправдивої інформації.
3. “Система записки” (Fie chien). Ця схема існує в Китаї, коли клієнт надає гроші банкіру, в обмін на які він отримує розписку, яку він може обміняти в іншого банкіра.

У зв’язку з розповсюдженням цього явища, пагубного впливу на економіку створено органи, що протидіють відмиванню грошей як у світі, так і в Україні. До міжнародних організацій слід віднести:

Підрозділ Генерального Секретаріату Інтерполу (FOPAC);

Відділ боротьби з фінансовими злочинами Міністерства фінансів (FINCEN);

Міжнародна інформаційна мережа з боротьби з відмиванням “брудних” грошей (IMoLIN);

Євразійська група з протидії легалізації злочинних доходів і фінансування тероризму (EAG);

Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням “брудних” грошей (FATF) та ін.

На території України цією проблемою займаються:

Національний банк України;

Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку;

Державна комісія з регулювання фінансових послуг;

Державний комітет фінансового моніторингу.

Для України проблема відмивання грошей є більш гострою, оскільки її стандарти щодо протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, не повністю відповідають світовим вимогам. Рівень тіньового сектора в Україні є високим і становить близько 30 % ВВП. На сьогодні існує значна розбіжність в оцінках тінізації, цифра коливається від 20 до 60 % і більше. Загалом за будь-якими даними обсяг тіньового сектора перевищує критичний (25–30 % та нормальний рівень (10–15 %). Примітка: за оцінками FATF, реальні обсяги тіньової економіки у високорозвинутих країнах знаходяться на рівні 17 % ВВП, у країнах, що

розвиваються, – 40 % ВВП, у країнах з перехідною економікою – понад 20 % ВВП. Офіційний показник тонізації в Україні за 2008 р. – 31,1 % ВВП. У період фінансової кризи рівень тіншового сектора в економіці, за підрахунками експертів, значно збільшився на національному і міжнародному рівнях. Це пов’язано з тим, що банківська система, яка і є об’єктом нестабільності на сьогодні, залишається найсприятливішою сферою для відмивання “брудних” грошей.

У кінці лютого 2010 року Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням “брудних” грошей (FATF) оприлюднила “чорний” список країн, які мають “стратегічні недоліки” у боротьбі з відмиванням нелегальних доходів та фінансуванням тероризму. У першій категорії країн – Іран. Найбільш вагомою причиною є можливість використання фінансової системи Ірану для фінансування міжнародних терористів. До другої категорії віднесли Анголу, КНДР, Еквадор та Ефіопію. Ці держави мають “значні недоліки” у системах протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, і навіть не намагаються ліквідувати ці недоліки.

Третя група країн – Пакистан, Туркменистан, Сан-Томе і Принсіпі. В їх системах теж є маса недоліків, на які неодноразово нарікав FATF, але вони так і не були ліквідовані.

Щодо України, то вона не потрапила в останній чорний список FATF, однак знаходиться у групі країн, які мають стратегічні недоліки у режимі фінансового моніторингу. Зараз поряд з Україною знаходяться ще 19 країн: Азербайджан, Антигуа і Барбуда, Болівія, Греція, Індонезія, Ємен, Катар, Кенія, Марокко, М’янма, Непал, Нігерія, Парагвай, Сирія, Судан, Таїланд, Тринідад і Тобаго, Туреччина, Шрі-Ланка.

Водночас, за висновками FATF, Україна продемонструвала певний прогрес у вдосконаленні національного режиму щодо поліпшення системи боротьби з відмиванням коштів, однак залишається ще ціла низка питань для вирішення яких необхідно продовжувати роботу щодо реалізації впровадження в національне законодавство вимог і положень 40 рекомендацій організації. Це питання кримінальної відповідальності щодо відмивання злочинних доходів і фінансування тероризму (рекомендація I і спеціальна рекомендація II); питання створення правового режиму щодо виявлення і замороження терористичних активів (спеціальна рекомендація III). Також питання усунення “лазівок” у законах, що заважають ефективному митному контролю, і, нарешті, створення власної ефективної фінансової розвідки.

Саме тому першочерговим завданням для України стало прийняття 18 травня 2010 року Верховною Радою України законопроекту

“Про внесення змін до Закону України “Про запобігання і протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або для фінансування тероризму”. Цей закон повною мірою відповідає міжнародній практиці та спрямований на усунення стратегічних недоліків у сфері боротьби з відмиванням злочинних доходів та фінансування тероризму, які визначені FATF. Даний закон установлює нові ознаки, відповідно до яких фінансові операції підлягають фінансовому моніторингу. Зокрема, з 80 до 150 тисяч гривень збільшилася сума, починаючи з якої фінансові операції будуть підлягати обов’язковому фінансовому моніторингу, також доповнено перелік суб’єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема це юристи, адвокати, нотаріуси, аудиторі, торговці нерухомістю, а також закон передбачає вимоги щодо моніторингу операцій, які здійснюються іноземними політичними діячами, приводить до відповідності з міжнародними стандартами порядок відкриття кореспондентських рахунків.

До “білого” списку країн віднесено Бельгію, Люксембург, Швейцарію. До речі, система протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, є однією із найбільш досконалих. У Швейцарії цією проблемою займається Служба з контролю за відмиванням грошей (MROS). Крім того, на законодавчому рівні створена потужна база протидії легалізації доходів, отриманих від злочинної діяльності. У Швейцарії діє система контролю, що передбачає заборону великих угод з готівкою, минаючи законного фінансового посередника. З 1 квітня 1998 р. у цій країні діє закон про боротьбу з відмиванням капіталів, який зобов’язує банкірів, адвокатів та інших учасників операцій з готівкою і майном інформувати владу про сумнівні фінансові перекази, розмір яких законодавчо не обумовлюється. Зазвичай швейцарські банкіри починають цікавитися джерелом грошей, якщо сума на рахунку перевищує 25 тис. швейцарських франків (або еквівалент цієї суми в іншій валюті). Згідно зі швейцарським законодавством за недонесення про сумнівні операції накладається штраф у розмірі 200 тис. швейцарських франків (137 тис. доларів).

Висновки. Беручи до уваги міжнародний досвід боротьби з відмиванням грошей і сучасний стан у сфері протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом в Україні, чинна система боротьби з відмиванням грошей потребує удосконалення, елементами якої можуть бути:

забезпечення стабільного і поступального економічного розвитку господарського комплексу;

руйнування фінансової та економічної основ організованої злочинності;

боротьба з корупцією у фінансово-банківській системі;
глибокий аналіз та узагальнення всієї наявної інформації щодо економічних засад існування злочинних співтовариств, облік контрольованих ними підприємств;
запобігання надходженню “брудних” грошей із-за кордону під виглядом великих інвестицій;
створення дієвої системи служб банківської безпеки;
створення власної ефективної фінансової розвідки;
співпраця з міжнародними інституційними структурами та відповідними установами інших країн з питань реалізації заходів щодо боротьби з відмиванням грошей.

Окрім цього, для покращення системи зменшення ризику легалізації доходів, отриманих від злочинної діяльності, в Україні можна запровадити такі кроки:

заборонити інформування клієнтів банку та інших суб’єктів про заходи протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму;

приділяти значну увагу операціям, а також діловим відносинам особам з тих країн, які, за підрахунками FATF, входять до “чорного” або навіть “сірого” списку, або які нехтують рекомендаціями, наданими FATF;

зобов’язати банки перевіряти операції та осіб, що їх здійснюють, якщо їх сума в безготівковій формі перевищує еквівалент 25 000 євро, чи операції з готівкою на суму, яка перевищує еквівалент 5 000 євро за курсом НБУ;

посилити контроль за діяльністю юристів, нотаріусів, які часто стають учасниками відмивання грошей;

забезпечити регулярний потік інформації щодо підозрілих операцій для всіх сфер господарювання.

Загалом процеси легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, недостатньо досліджені, що пояснюється самою сутністю цього явища. Не існує єдиної системи підрахунку рівня “тіньової” економіки та рівня впливу брудних грошей на економіку. Як наслідок, існує чимало завдань для дослідження даної проблематики у майбутньому.

Список літератури

1. Аналіз діяльності банків у сфері фінансового моніторингу. – Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/Fin_mon/Info/Analysis%2001012008.pdf.
2. Аналіз роботи судів загальної юрисдикції у 2003–2005 рр. (за даними судової статистики). – Верховний Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/7AE38564311662A9C325718C003E28B8?O>

- penDocument&CollapseView&RestrictToCategory=7AE38564311662A9C325718C003E28B8&Count=500&.
3. Антипов, В. І. Тіньова економіка та економічна злочинність: світові тенденції, українські реалії та правові засади контролю [Текст] : теоретико-методологічне узагальнення / В. І. Антипов. – Вінниця : ДП ДКФ, 2006. – 1040 с.
  4. Барановський, О. І. Відмивання грошей: сутність та шляхи запобігання [Текст] / О. І. Барановський. – Харків : Форт, 2003. – 472 с.
  5. Боротьба з відмиванням коштів: правовий, організаційний та практичний аспекти [Текст] / [С. Г. Гуржій, О. Л. Копиленко, Я. В. Янушевич та ін.]; за ред. М. Я. Азарова ; Державний комітет фінансового моніторингу України, Інститут законодавства ВР України. – К. : Парламентське видавництво, 2005. – 269 с.
  6. Відмивання грошей: запитання й відповіді, пов’язані з латентною (прихованою) злочинністю. – Верховний Суд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/3BD0A2392CDAF1DCC32570F4004738BC?OpenDocument&CollapseView&RestrictToCategory=3BD0A2392CDAF1DC32570F4004738BC&Count=500&>.
  7. Грищенко, О. Проблеми боротьби із “відмиванням брудних грошей” [Текст] / О. Грищенко // Юридичний журнал. – 2005 – № 7. – С. 16–26.
  8. Доля, Л. М. Легалізація (“відмивання”) доходів, отриманих злочинним шляхом, як міжнародна проблема [Текст] / Л. М. Доля // Науково-практичний журнал. – 2001 – № 4. – С. 77–82.
  9. Доля, Л. М. Проблема сьогодення – боротьба з легалізацією “брудних” грошей [Текст] / Л. М. Доля // Науково-практичний журнал. – 2006. – № 11. – С. 27–32.
  10. Камлик, М. І. Кримінологічні аспекти банківської діяльності [Текст] М. І. Камлик // Науково-практичний журнал. – 2001. – № 4. – С. 41–50.
  11. Кримінальний кодекс України [Текст] : офіц. видання. – К. : Ін Юре, 2004. – 416 с.
  12. Міжнародна економіка [Текст] : навч. посіб. / [Ю. Г. Козак, Д. Г. Лук’яненко, Ю. В. Макогон та ін.]. – [2-ге вид., перероб. та доп.]. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 672 с.
  13. Міжнародний досвід у сфері запобігання та протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму [Текст] : монографія / [В. В. Коваленко, С. О. Дмитров, А. В. Єжов]. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 140 с.
  14. Морозенко, С. В. Швейцарія та організована злочинність: еволюція від політики замовчування до активної протидії [Текст] / С. В. Морозенко // Науково-практичний журнал. – 2003. – № 8. – С. 15–18.
  15. Никитин, С. Теневая экономика и налогообложение [Текст] / С. Никитин, М. Степанова, Е. Глазова // Мировая экономика и международные отношения. – 2005. – № 2. – С. 24–31.
  16. Тіньова економіка: сутність, особливості та шляхи легалізації [Текст] : монографія / [З. С. Варналій, А. Я. Гончарук, Я. А. Жаліло та ін.] ; за заг. ред. С. В. Захарій ; Національний ін-т стратегічних досліджень. – К. : НІСД, 2006. – 576 с.
  17. Положення про комітет / Державний комітет фінансового моніторингу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=57&lang=uk.
  18. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.

19. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом [Електронний ресурс] : Закон України від 11.05.2004. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=249-15>.
20. Про затвердження Положення про Державний комітет фінансового моніторингу України від 31 січня 2007 р. № 100 [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=100-2007-%EF>.
21. Протидія відмиванню грошей [Електронний ресурс] / Міністерство внутрішніх справ України. – Режим доступу : http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/printable_article/52431;jsessionid=FF8F2E5138B8B183DEFBF31093FCB766.
22. ФАТФ. – Державний комітет фінансового моніторингу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=57&lang=uk.
23. Щорічний обіг “брудних грошей” у світі становить більше \$ 2 трлн. – Економічна газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.epravda.com.ua/news/478e6d855b935>.
24. About the FATF. – The Financial Action Task Force [Electronic resource]. – Режим доступу : http://www.fatf-gafi.org/pages/0,3417,en_32250379_32236836_1_1_1_1_1,00.html.
25. 40 recommendations. – The Financial Action Task Force [Electronic resource]. – Режим доступу : http://www.fatf-gafi.org/document/28/0,3343,en_32250379_32236930_33658140_1_1_1_1,00.html.
26. Arrastia, J. Money Laundering – a US perspective: Money Laundering control, ed. By V. Ride and M. Ache [Text] / J. Arrastia. – Dublin, BAW, 1996. – 260 p.
27. CPI. – Transparency International [Electronic resource]. – Режим доступу : http://chapterzone.transparency.org/news_room/in_focus/2008/cpi2008/cpi_2008_table.
28. CPI. – Transparency International [Electronic resource]. – Режим доступу : http://chapterzone.transparency.org/news_room/in_focus/2008/cpi2008/ro_ruski#dnld.
29. Improving global AML/CFT compliance: on-going process 25 June 2010. – The Financial Action Task Force [Electronic resource]. – Режим доступу : <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/17/5/45540828.pdf>.
30. Key points. – The Financial Action Task Force [Electronic resource]. – Режим доступу : http://www.fatf-gafi.org/pages/0,3417,en_32250379_32236889_1_1_1_1_1,00.html.
31. Money laundering through the football sector. – The Financial Action Task Force [Electronic resource]. – Режим доступу : <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/7/41/43216572.pdf>.

Summary

The article examines theoretical principles and main problems of counteraction to legalization of profits, which were got by criminal way, channels of money laundering, the system of counteraction to legalization of shadow profits in the world and in Ukraine.

Отримано 27.09.2010